تحلیل

شکست مذاکرات ونزوئلا و سرگردانی مخالفان

علی باقری
بین‌الملل

خوآن گوآیدو، رئیس جمهور خودخوانده و رهبر مخالفان ونزوئلا می‌گوید نمایندگانش در دور جدید مذاکرات در ژنو شرکت نخواهند کرد. ماه گذشته به دنبال شکست مخالفان در سرنگونی دولت قانونی نیکلاس مادورو آنها قبول کردند با میزبانی نروژ با نمایندگان دولت ونزوئلا وارد گفت‌وگو شوند. با وجود آن‌که دو دور از این مذاکرات برگزار شد اما اکنون مخالفان می‌گویند قصد ادامه کار را نداشته و دیگر حاضر به شرکت در این مذاکرات نیستند. اعلام این خبر به معنای شکست مذاکرات ژنو خواهد بود و با این وصف تحولات ونزوئلا به کدام سمت و سو خواهد رفت؟

به گزارش خبرگزاری رویترز، مذاکرات ژنو به این دلیل شکست خورد که هیات‌های اپوزیسیون مرتبا در آن خواستار استعفای نیکلاس مادورو، رئیس جمهوری ونزوئلا بودند و می‌گفتند باید یك دولت انتقالی تشکیل و انتخابات جدید ریاست جمهوری در کشور برگزار شود. کارشناسان دخالت‌های آمریکا را در شکست این مذاکرات موثر می‌دانند کما این‌که گفته می‌شود کاخ سفید با انتشار بیانیه‌ای مدعی شده بود در این مذاکرات باید بر خلع مادورو از قدرت متمرکز شود. این در حالی است که دولت مادورو گفته بود حاضر است در این مذاکرات شرکت کند. مادورو پیش از برگزاری این مذاکرات نیز خواستار انتخابات زودهنگام پارلمان شده بود لیکن مخالفان آن را نپذیرفتند.

کشور نروژ از دیرباز میانجی درگیری‌ها بوده و از جمله می‌توان به توافق صلحی در کلمبیا اشاره کرد که میان دولت و گروه چریکی فارك به امضا رسید. با این حال از همان ابتدا امید به موفقیت مذاکرات ونزوئلا اندك بود. اپوزیسیون ونزوئلا سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۸ نیز با نیکولاس مادورو مذاکره کرده بود اما این مذاکرات نیز هیچ توافقی در پی نداشت.

ونزوئلا از زمستان گذشته با مداخلات خارجی و اقدامات تنش‌زای «خوان گوایدو» در داخل روبه‌رو شد و تا آستانه یك جنگ داخلی پیش رفت. از آنجا که خوآن گوایدو خود را رئیس جمهور ونزوئلا خواند و از سوی تعدادی از کشورهای متحد آمریکا نیز به رسمیت شناخته شد فضایی دو قطبی بر ونزوئلا حاکم گشت. به دنبال این تنش‌ها بود که هر طرف اقدام به اردوکشی خیابانی کرد و از طرفدارانش خواست با آمدن به صحنه علیه طرف مقابل دست به اعتراض بزنند. خوآن گوایدو فکر می‌کرد از این راه موفق خواهد شد با یك اجماع داخلی دولت نیکولاس مادورو را سرنگون کند اما طرح او که با پشتیبانی آمریکا و سازمان‌های اطلاعاتی غرب همراه بود شکست خورد و نتوانست اجماعی ملی را پدید آورد.

اکنون شکست مخالفان در مذاکرات را باید دومین شکست بزرگ آنان تلقی کرد. نتیجه این دو شکست به طور قطع منجر به فروپاشی جبهه مخالفان در داخل خواهد شد. واقعیتی که در نهایت به نفع نظام حاکم بر کاراکاس ختم خواهد شد. چند روز پیش مایك پمپئو وزیر خارجه آمریکا طی اظهاراتی گفته بود بین مخالفان تشتت زیادی وجود دارد و هرکدام از آنها می‌خواهند رئیس جمهور آینده ونزوئلا باشند. وی اعتراف کرد: مخالفان نیکلاس مادورو رئیس جمهوری ونزوئلا بسیار متشتت هستند و تلاش‌های واشنگتن برای متحد کردن آنان تاکنون ناموفق‌تر از آن چیزی بوده که در اظهارات عمومی گفته می‌شود. وزیر خارجه آمریکا همچنین با نا امیدی گفته بود: مادورو در نهایت مجبور به کناره‌گیری از قدرت می‌شود، اما نمی‌توانم زمان آن را بگویم!!

شکست‌های پی در پی مخالفان در ونزوئلا یك بار دیگر بدعهدی آمریکایی‌ها را به نمایش می‌گذارد و نشان می‌دهد کسانی که بر روی حمایت‌های آمریکایی بخصوص از جنس ترامپی آن حساب باز می‌کنند چه سرانجام و سرنوشتی خواهند داشت.

آماده‌باش ارتش رژیم صهیونیستی در مرز با لبنان

ارتش رژیم صهیونیستی در مرزهای شمالی فلسطین اشغالی به حالت آماده‌باش درآمده و منطقه مزارع شبعا تا جبل الشیخ در مرز با لبنان را مناطق بسته نظامی اعلام کرد. هدف این اقدام رصد تحرکات حزب‌ا... به دنبال بمباران اخیر سوریه و تخریب یك تونل عنوان شده است. گفته می‌شود در مقابل این اقدام، ارتش لبنان و نیروهای بین‌المللی یونیفل نیز در طرف مقابل به حالت آماده‌باش درآمده‌اند. / مهر

بسیاری از عناصر داعش سعودی هستند

حمد بن جاسم آل‌ثانی، نخست‌وزیر سابق قطر تاکید کرد بسیاری از عناصر داعش سعودی هستند. وی همچنین گفت: کشورهای محاصره‌کننده قطر به‌ویژه عربستان و امارات با بهانه قرار دادن تروریسم در حمله علیه قطر، به دنبال دستیابی به خواسته‌ها و آمال خود هستند. / مهر

روزنامه الشرق‌الاوسط چاپ عربستان سعودی نوشت با تفاهم صورت گرفته بین آمریکا، روسیه و اسرائیل، ایران باید نیروهایش را از سوریه خارج کند

آمریکا در جلب همکاری روسیه برای فشار بر ایران در سوریه ناکام ماند

باز هم باختی ترامپ!

رحیم محمدی
بین‌الملل

تاکنون بارها خبرها و شایعاتی پخش شده که نشان می‌دهد دولت روسیه حاضر شده علیه ایران با دولت آمریکا یا رژیم صهیونیستی همکاری کند. خبرها و شایعاتی که بلافاصله بعد از مدتی کوتاه تکذیب و رد شده است اما همچنان موجب ناامیدی کسانی که با دامن زدن به این شایعات می‌کوشند باد کاشته و توفان درو کنند، نشده است. دولت‌های عربستان و امارات در کنار امارت نشین کوچك بحرین این روزها هیزم‌کش همین شایعات و خبرهای کذب شده‌اند. یکی از آخرین موارد آن خبرهای مربوط به یك «معامله سه‌جانبه» در سوریه بود.

چند روز پیش رسانه‌های سعودی و اسرائیل در یك اقدام مشابه، مدعی شدند آمریکا و رژیم صهیونیستی پیشنهاد معامله‌ای سه‌جانبه به مسکو داده‌اند که طبق آن روسیه متعهد شود، به ایران فشار آورد تا از سوریه خارج شود. روزنامه سعودی الشرق‌الاوسط یکشنبه دوم ژوئن در گزارشی نوشت، چند روز دیگر، قدس اشغالی میزبان جلسه نمایندگانی از آمریکا و رژیم صهیونیستی با روسیه خواهد بود. این روزنامه سعودی نوشت: این نشست در نوع خود اولین جلسه مشترك مسکو با تل‌آویو و واشنگتن درخصوص سوریه و تحولات آن خواهد بود. الشرق‌الاوسط به نقل از منابعی که آنان را «دیپلمات‌های غربی» نامید، نوشت که «آینده حضور ایران در سوریه، پرونده اصلی مورد بحث این جلسه است که عنوان کلی آن بررسی امنیت منطقه‌ای در خاورمیانه است.»

> ابتدا رسانه‌های اسرائیلی خبری نادرست و بی‌سرو ته را روی خروجی‌های خود می‌گذارند و بعد رسانه‌های وابسته به امارات و عربستان سعودی با آب و تاب این خبرهای نجویده را گرفته و به آن شاخ و برگ می‌دهند

معامله سه‌جانبه

طبق گزارش این روزنامه سعودی، سه طرف در این جلسه معامله‌ای سه‌جانبه را بررسی می‌کنند و تل‌آویو و واشنگتن از مسکو می‌خواهند در مقابل «امتیازهایی» مثل بازسازی، مشروعیت‌بخشی [به دولت سوریه] و رفع تحریم‌ها، روسیه به «اقدامات ملموسی» برای کنترل نقش ایران در سوریه متعهد باشد و زمینه را برای خروج نیروهای این کشور از سوریه فراهم سازد. الشرق‌الاوسط اضافه کرد، واشنگتن معتقد است با تفاهم تل‌آویو، «ابزارهای نفوذ»ی برای مذاکره با روسیه دارد تا «ایران از سوریه اخراج و نفوذش ضعیف» شود. این ابزار نفوذ شامل باقی گذاشتن نیروهای آمریکا در شرق فرات و مشارکت کشورهای اروپایی مثل فرانسه، انگلیس و آلمان در ائتلاف شرق سوریه و همچنین «مانع‌تراشی» در روند عادی‌سازی روابط [کشورها] با دمشق یا کارشکنی در بازسازی سوریه یا مشروعیت ندادن به دولت سوریه است. این خبرها درحالی منتشر می‌شد که دمشق تاکنون بارها اعلام کرده است حضور ایران در سوریه به درخواست دمشق بوده و حضوری کاملا قانونی است. در مقابل، ایران نیز بارها اعلام کرده فقط زمانی که دمشق از تهران بخواهد، ایران سوریه را ترك خواهد کرد.

غیرواقع‌بینی

ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه، شایعات درباره پیشنهاد واشنگتن و تل‌آویو درباره خروج ایران از سوریه را «مضحك» توصیف کرد و گفت: شایعات برخی رسانه‌ها درخصوص پیشنهاد آمریکا و رژیم صهیونیستی درباره به رسمیت شناختن دولت سوریه به ریاست بشار اسد مقابل تعهد روسیه برای خارج کردن نیروهای ایران از سوریه «مضحك و غیرجدی» است. شبکه روسی راشاتودی نیز با استناد به همین اخبار و اظهارات مقامات آمریکایی از تلاش بی حاصل واشنگتن برای استفاده از نفوذ روسیه درخصوص محدود کردن فعالیت ایران در سوریه خبر داد. در همین رابطه سرگئی لاوروف، وزیرخارجه روسیه نیز در اظهاراتی تاکید کرد خواست آمریکایی‌ها مبنی بر محدود کردن ایران در سوریه «غیرواقع بینانه» است. به گزارش این منبع، مقامات کاخ سفید اعلام کردند واشنگتن علاوه بر سوریه به دنبال محدود کردن فعالیت‌های ایران در لبنان، عراق و یمن است و در این راه بر همکاری روس‌ها حساب باز کرده است. با این حال روسیه بارها مخالفت خود را با این درخواست آمریکا اعلام کرده‌است. هرچند مقامات آمریکایی با آب و تاب از این توافق صحبت کرده و آن را یك «فرصت دیپلماتیك» دانستند اما در مقابل مقامات روسی با تخیلی دانستن چنین سناریوهایی خواستار واقع بینی مقامات آمریکایی شدند.

این اولین و آخرین باری نیست که رسانه‌های اسرائیلی و سعودی اقدام به پخش چنین اخباری می‌کنند. هربار که بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی به مسکو سفر می‌کند قبل و بعد از انجام این سفرها ده‌ها خبر و شایعه با همین مضمون در رسانه‌های عربی انعکاس می‌یابد. خبرهایی که همه می‌گوید بین تل‌آویو و مسکو توافقاتی صورت گرفته است تا از این به بعد به حضور ایران در سوریه پایان داده شود. همین روزها وقتی اعلام شد قرار است شینزوآبه نخست وزیر ژاپن برای انجام یك سری مذاکرات به ایران سفر کند اعلام شد بنیامین نتانیاهو با او گفت‌وگویی تلفنی داشته است. حول و حوش همین مکالمه تلفنی نیز ده‌ها خبر و شایعه چرخ می‌زد که مطابق با آن اسرائیل از ژاپن خواسته است به حضور ایران در سوریه پایان داده شود.

سناریوی نخ‌نما

جالب توجه این‌که معمولا انتشار چنین اخبار و شایعاتی از یك سناریوی مشخص اما تخیلی پیروی می‌کند. به این معنا که ابتدا رسانه‌های اسرائیلی خبری نادرست و بی سرو ته را روی خروجی‌های خود می‌گذارند و بعد رسانه‌های وابسته به امارات و عربستان سعودی با آب و تاب این خبرهای نجویده را گرفته و به آن شاخ و برگ می‌دهند. چند روز بعد ملاحظه می‌شود که به طور همزمان شبکه‌های اسکای نیوز وابسته به امارات یا العربیه وابسته به عربستان سعودی در کنار روزنامه‌های الشرق الاوسط (وابسته به عربستان) یا الاتحاد (وابسته به امارات) چنین خبرهایی را در صفحات خود منعکس کرده و یکی دو روز بعد هم تحلیلگران وابسته درباره جزئیات و ابعاد چنین اتفاقاتی به اظهار نظر می‌پردازند. اظهار نظرها و تحلیل‌هایی که مانند یك گلوله برفی بلافاصله بعد از اولین تکذیب‌های از سوی ایران، روسیه یا سوریه آب می‌شوند و تنها شرمندگی و روسیاهی را برای انتشاردهندگان خود باقی می‌گذارند. با این حال رسانه‌های عربی وابسته به محور سعودی از انتشار این گونه خبرها و شایعات خسته نشده و همچنان در کمین فرصت‌های بعدی باقی می‌مانند تا یك بار دیگر دست به انتشار چندین باره همین شایعات بزنند.

درنگ

تکرار مکررات

خرداد ماه سال گذشته روزنامه اینترنتی المانیتور در گزارشی نوشت: «اسرائیلی‌ها با هدف بیرون‌راندن ایران از سوریه، این روزها روابط گرم‌تری را با روس‌ها ایجاد کرده‌اند.» این منبع اضافه کرد: «روز ۱۴ ژوئن مراسمی به افتخار روز استقلال روسیه در «عمارت سرگئی» شهر اورشلیم (بیت‌المقدس) برگزار شد. در این مراسم فرماندهان ارشد ارتش روسیه با نیروهای امنیتی اسرائیل در باره شرایط جبهه جنوب سوریه، به ویژه جولان، گفت‌وگو کردند. زیرا مساله سوریه در صدر اولویت‌های اسرائیل است.»

المانیتور بعد جزئیاتی را در گزارش خود نقل کرد که درست تکرار همان‌هایی است که این روزها در رسانه‌های سعودی منعکس می‌شود. خبرهای دروغینی که می‌گوید روسیه در اثر گرفتن امتیازاتی حاضر شده است به ایران برای خروج از سوریه فشار وارد کند. شایعاتی که تاکنون بارها از سوی مقامات روسی، ایرانی و سوری تکذیب شده است.

خبرهای کوتاه

حمله شدیداللحن ترامپ به نانسی پلوسی

رئیس جمهور آمریکا در اظهاراتی شدیداللحن نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان این کشور را فردی کثیف و کینه‌جو خواند. وی در مصاحبه با یك شبکه تلویزیونی آمریکایی گفت، انتشار گزارش مولر برای دموکرات‌ها یك فاجعه بود و آنها نتوانستند علیه وی کاری از پیش ببرند. نانسی پلوسی روز پنجشنبه در پیامی توییتری گفته بود: من نمی‌خواهم شاهد استیضاح ترامپ باشم بلکه می‌خواهم او را در زندان ببینم. پلوسی این سخنان را در دیدار با اعضای حزب دموکرات آمریکا عنوان کرده بود. / مهر

تظاهرات الجزایری‌ها برای شانزدهمین جمعه متوالی

هزاران معترض الجزایری در پایتخت و دیگر شهرهای این کشور برای شانزدهمین جمعه متوالی در تظاهرات شرکت کرده و در مخالفت با چهره‌های سیاسی که در گسترش فساد در دوره ریاست بوتفلیقه نقش داشتند و در حال حاضر قدرت را به دست گرفته‌اند، شعارهایی سر دادند. این اعتراضات پس از دعوت عبدالقادر بن صالح، رئیس جمهور موقت این کشور از مردم برای آغاز گفت‌وگو و دستیابی به توافقی درباره برگزاری انتخابات ریاست جمهوری در سریع‌ترین زمان ممکن بود. معترضان فراخوان بن صالح را رد کرده و شعارهایی علیه این پیشنهاد سر دادند. / ایسنا

وزیر دفاع یمن: به نزدیکی نجران عربستان رسیده‌ایم

سرلشکر محمد ناصر العاطفی، وزیر دفاع یمن در بازدید از مناطق تحت کنترل نیروهای این کشور هم‌مرز با عربستان، گفت: نیروهای این کشور در فاصله اندکی از شهر نجران و فرودگاه این شهر قرار دارند. آنها تنها چند کیلومتر با فرودگاه و شهر نجران فاصله دارند. وی با بیان این‌که نیروهای یمنی هرگز از دفاع از وطن خود چشم‌پوشی نمی‌کنند، اظهار کرد: پیروزی بسیار نزدیك است. پیشتر ارتش یمن اعلام کرده بود ۲۰ مقر نیروهای سعودی را با انجام عملیاتی در نجران به کنترل خود درآورده است. / ایرنا

پیش‌شرط معارضان سودانی

معارضان سودانی برای ازسرگیری مذاکرات خود با شورای نظامی پیش‌شرط‌هایی مطرح کردند که اولین آن اعتراف این شورا به کشتار اعتصاب‌کنندگان است. نظامیان سودانی دوشنبه هفته گذشته به اعتصاب‌کنندگان در خارطوم حمله کردند که بر اثر آن ۱۰۸ نفر کشته و صدها نفر نیز زخمی شدند. به دنبال این حمله اختلافات میان معارضان و شورای نظامی به‌شدت افزایش یافت به گونه‌ای که معارضان خواستار سرنگونی این شورا شدند و شورای نظامی نیز تمام توافقات خود را با معارضان درخصوص دوره انتقالی لغو کرد. / تسنیم

بمب‌های پیشرفته و اعدام‌های دسته‌جمعی

به‌رغم استفاده از تسلیحات نظامی در جنگ یمن علیه مردم بی‌گناه این کشور، دونالد ترامپ مجوز ساخت قطعات بمب‌های پیشرفته در داخل عربستان را صادر کرد. وی یك ماه گذشته با اعلام وضعیت اضطراری روند فروش تسلیحات نظامی به عربستان و امارات را سرعت بخشید. دونالد ترامپ از ابتدای روی کار آمدن خود تاکنون ده‌ها میلیارد دلار سلاح و تجهیزات جنگی به عربستان سعودی فروخته است. فروش این تجهیزات علاوه بر مخالفت‌های اسرائیل و کنگره آمریکا اعتراض مدافعان حقوق بشر را نیز به همراه داشته است.

به گزارش روزنامه تلگراف، دولت دونالد ترامپ اجازه می‌دهد شرکت دفاعی رایتون (Raytheon) آمریکا با عربستان سعودی برای ساخت ۱۲۰ هزار قطعه بمب‌های پیشرفته در داخل کشور با پشتیبانی از جنگنده‌های اف۱۵، موشك‌های ضدتانك و سایر تجهیزات همکاری کند. پیش از این نیز نیویورك تایمز در گزارشی اعلام کرده بود مایك پمپئو، وزیر خارجه آمریکا و برخی از دستیاران او در تلاشند دولت را راضی کنند با اعلام «وضعیت اضطراری»، دستور تحویل هفت میلیارد دلار تسلیحات به عربستان سعودی و امارات را صادر کند.

انتشار جزئیات این توافق با مخالفت اعضای کنگره آمریکا و نمایندگان این کشور از هردو حزب دموکرات و جمهوریخواه مواجه شده است. سازمان‌های حقوق بشری نیز ضمن اعتراض به این توافق می‌گویند ساخت چنین قطعاتی در داخل عربستان باعث می‌شود تا ریاض به بمب‌های پیشرفته دسترسی پیدا کند و از آنان برای سرکوب مردم یمن یا حمله به سایر کشورهای منطقه استفاده کند. اعضای مجلس سنای آمریکا هفته گذشته اعلام کردند، آمریکا آماده فروش سلاح به ارزش هشت میلیارد دلار به عربستان، امارات و اردن است. «باب مننذز»، سناتور دموکرات مجلس سنای آمریکا در این باره گفت دولت ترامپ رسما به کنگره اطلاع داده به عربستان و امارات سلاح خواهد فروخت بدون این‌که قراردادهای فروش سلاح با این دو کشور را به کنگره ارائه کند. این درحالی است که بر اساس قانون باید فروش سلاح به عربستان و امارات مورد بررسی کنگره قرار گیرد. گرچه سناتورهای آمریکایی قصد داشتند در کنگره مانع اجرای چنین توافقی شوند، اما خبرهای رسیده حکایت از آن دارد که ترامپ کنگره را دور زده و موفق شده است تجهیزات یادشده را در اختیار سعودی‌ها قرار دهد.

فروش تجهیزات خطرناك به عربستان در حالی است که این کشور طی جنگی خانمان‌سوز تاکنون ده‌ها هزار یمنی را به شهادت رسانده و کشوری را ویران کرده است. عربستان نه‌تنها در خارج که در داخل کشور نیز با اعمال سیاست‌های ضد بشری پرونده‌ای قطور برای خود تدارك دیده است. یکی از موارد نقض شدید حقوق بشر در داخل عربستان اعدام‌های دسته‌جمعی است. این روزها رسانه‌های خارجی از نوجوانی ۱۸ ساله به نام مرتجی القریریص می‌گویند که بعد از چهار سال حبس به اتهام مشارکت در «تظاهرات روی دوچرخه با کودکان» در منطقه العوامیه در شرق عربستان با مجازات اعدام روبه‌رو است.

> سازمان‌های حقوق بشری ضمن اعتراض به این توافق می‌گویند ساخت چنین قطعاتی در داخل عربستان باعث می‌شود تا ریاض به بمب‌های پیشرفته دسترسی پیدا کند

مرتجی القریریص هنگامی بازداشت شد که فقط ۱۴ سال داشت

گفته می‌شود او زمانی مرتکب جرم شده که فقط ده سال داشته است. زمانی که به همراه ۳۰ کودك دیگر با دوچرخه در جریان اتفاقات منطقه شیعه‌نشین العوامیه همزمان با شروع حوادث «بهار عربی» در سال ۲۰۱۱ این گروه را هدایت کرده بود. او سه سال بعد توسط نیروهای امنیتی سعودی در گذرگاه زمینی ملك الفهد در حالی که به همراه خانواده‌اش عازم بحرین بود بازداشت شد. عربستان در ماه آوریل گذشته نیز ۳۷ شهروند خود را که اکثرا شیعه بودند اعدام کرد.